

ผลกระทบของประชากรแฝง ในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่

The Effect of the Underlying Populations
in Bandu Sub District Municipality

อาจารย์ทับทิม สุขพิน และ อาจารย์นพวรรณ ธรรมสิทธิ

ภาพจาก: http://images.thaiza.com/207/207_201301071426031.jpg

* บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยผลกระทบของประชากรแฝงในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของประชากรแฝงที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนตามทะเบียนราษฎรในพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านดู่ จำนวน 375 คน และผู้นำชุมชนหรือผู้นำท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ ที่ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านดู่ จำนวน 35 คน รวมทั้งหมด 410 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง 2 รูปแบบ คือ รูปแบบเจาะจงสอดคล้องกับการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา ตามจำนวนและข้อมูลที่สามารถนำไปประกอบการวิเคราะห์ได้ เครื่องมือ

อาจารย์ประจำสำนักวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ ทั้งแบบมีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง แบบสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม แบบสอบถาม ข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านดู่ และแบบบันทึกข้อมูลทั่วไป รวมไปถึงเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยพบว่า ผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากประชากรแฝงต่อชุมชน มีการสร้างอาชีพของคนในชุมชนอย่างหลากหลายเพื่อรองรับความต้องการของประชากรแฝง เช่น ร้านค้า ร้านให้บริการอินเทอร์เน็ต ร้านอาหาร ร้านเสริมสวย ร้านถ่ายเอกสาร อยู่ในระดับมาก และผลกระทบด้านสังคมจากประชากรแฝงต่อชุมชน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านดู่ พบว่า คนในชุมชนมีการเปลี่ยนวิถีการดำรงชีวิตตามประชากรแฝง เช่น การใช้ชีวิตอิงกับความเจริญและความสะดวกสบาย มีจำนวนรถจักรยานยนต์และรถยนต์มากขึ้น มีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง ผลกระทบด้านการเมืองและความมั่นคงจากประชากรแฝงต่อชุมชน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านดู่ พบว่า ประชากรแฝงได้เข้ามาใช้บริการสาธารณสุขที่รัฐบาลได้จัดให้บริการขั้นพื้นฐานกับคนในชุมชน เช่น โรงพยาบาลประจำตำบล สนามกีฬา และพื้นที่สาธารณะต่างๆ มีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง

★ คำสำคัญ: ประชากรแฝง ผลกระทบ เทศบาลตำบล

★ Abstract

The purpose of the research entitled "Effects of Non-Registered Population in Bandu Sub-district Municipality" was to study the effects of non-registered population toward economic, social and politics' condition in the area of Bandu sub-district municipality, Muang District, Chiang Rai province. The samples used in this research were 375 people who were registered in the census registration of Bandu sub-district municipality and 35 of local leaders and the officials working in the area of Bandu sub-district municipality. The samples were 410 in total. The samples were selected by both purposive sampling and quota sampling methods. The research instruments were unstructured interview form, structured interview form, a questionnaire and a case record form.

With regard to the effects of the non-registered population towards the community on the economic, the findings showed that there were various careers in the community such as internet shop, food shop, beauty salon, and photocopier shop, etc. All these careers could be served all the non-registered population's needs at a good level. As for the effects on the social, it indicated that the non-registered population had changed the life-styles of the community. Nowadays, they were based on the convenience and civilization. They used motorcycles and cars more increasingly. As a result, the social effect was at a fair level. With regard to the effects of the non-registered population towards the community on the politics and stability, it was found that the non-registered population had used the government services or the infrastructure such as stadium and other public areas. The politics and stability effect toward the community was at a fair level.

★ **Keywords:** Non-Registered Population, Effects, Sub-District Municipality

★ บทนำ

ตามที่ประชากรเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานของการพัฒนาประเทศในระดับชาติและระดับท้องถิ่น โดยประเทศไทยมีนโยบายใช้ข้อมูลประชากรเป็นพื้นฐานในการปรับปรุงนโยบายที่สำคัญต่างๆ เช่น การให้บริการการศึกษา การให้บริการสาธารณสุข การวางผังเมือง รวมถึงการสร้างเคหะสถานและปรับปรุงแหล่งชุมชน การปรับปรุงบริการสาธารณสุขโรคต่างๆ โดยเมื่อพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงด้านประชากรในแต่ละช่วงเวลาจะพบว่าเกิดประโยชน์ต่อการวางนโยบายและแผนงานการพัฒนาในพื้นที่ทุกระดับ และจากกรอบแนวทางการพัฒนาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พบว่า ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงที่ประเทศไทยต้องเผชิญ

ในอนาคต การทบทวนสถานะของประเทศในด้านสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการประเทศ แสดงว่าประเทศไทยมีโอกาสดการปรับตัวและได้รับประโยชน์จากกระแสโลกาภิวัตน์ แต่ยังต้องพัฒนาโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองในหลายประการ เพื่อให้คนไทยอยู่ดีมีสุข โดยสถานะด้านชุมชนนั้นพบว่า สังคมไทยได้ปรับตัวเข้าสู่ยุคของการเปลี่ยนแปลงจากชนบทสู่เมืองอย่างต่อเนื่อง ขณะที่การพัฒนาชนบทกับเมืองมีลักษณะแยกส่วน ส่งผลให้เกิดความไม่สมดุลของการพัฒนาของชุมชนชนบท

ภาพจาก: <http://www.nathoncity.com/upload/pics/nws15051001copy.jpg>

ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตชานเมืองของจังหวัด แต่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วในด้านต่างๆ จากผลของการเป็นเขตที่ตั้งของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย จึงกลายเป็นพื้นที่การบริหาร การปกครอง การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการบริการด้านต่างๆ ผลกระทบที่สำคัญของการเจริญเติบโตของพื้นที่ตำบลบ้านดู่ พบปัจจัยที่สำคัญ คือ การเพิ่มขึ้นของประชากรในเขตพื้นที่ดังกล่าว การหลั่งไหลเข้ามาอยู่อาศัย แสวงหาแรงงานและใช้บริการในเขต ความรับผิดชอบของเทศบาลตำบลบ้านดู่ ทั้งในลักษณะถาวรและชั่วคราวเพิ่มมากขึ้นทุกปี โดยลักษณะการเพิ่มของจำนวนประชากรเป็นผลมาจากการย้ายเข้ามาของประชากรจากจังหวัดอื่นๆ ทั้งที่ย้ายเข้ามาอยู่ถาวร ย้ายมาอยู่ชั่วคราวเพื่อย้ายถิ่นต่อไปยังแหล่งอื่น และเข้ามาศึกษาต่อในสถาบันการศึกษา ส่งผลให้อัตราการขยายตัวของประชากรและชุมชนเมืองเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยแนวโน้มการย้ายถิ่นของประชากรในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่ยังคงจะมีอย่างต่อเนื่องต่อไป ซึ่งการเพิ่มขึ้นดังกล่าวนี้ ได้ส่งผล

ให้การให้บริการสาธารณะขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบ
อยู่นั้นเกิดปัญหาในการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการรับภาระหนัก
ในการให้บริการประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ได้มีทะเบียนราษฎรอยู่ใน
เขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านดู่

ประชากรแฝงที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่ มีอยู่จำนวนมากและ
ไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน ซึ่งส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมโครงการพัฒนา
ของเทศบาลตำบลบ้านดู่ ทั้งด้านการศึกษา การจราจร การขนส่ง การให้บริการ
สาธารณสุขโรคและสาธารณสุขการ รวมถึงการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในพื้นที่ตำบล
บ้านดู่ เช่น ปัญหาคุณภาพชีวิตที่ตกต่ำของประชากรที่แท้จริง ปัญหาสภาวะแวดล้อม
เป็นพิษ ปัญหาขยะมูลฝอย ปัญหาการเกิดความเสื่อมโทรมของแหล่งวัฒนธรรม
ชุมชน และปัญหาความถดถอยทางสังคม เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม จากสภาวะปัญหาดังกล่าวการศึกษาวิจัยนี้ได้มีความต้องการ
จะศึกษาผลกระทบของประชากรแฝงในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัด
เชียงราย และข้อมูลที่ได้จากการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนา
การแก้ไขปัญหา และการขยายการให้บริการด้านต่างๆ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและ
รองรับการพัฒนาที่ต้องเพิ่มขึ้นในอนาคตได้อย่างเหมาะสม

*** วัตถุประสงค์ของการวิจัย**

เพื่อศึกษาผลกระทบของประชากรแฝงที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคม และ
การเมืองในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

*** ประโยชน์ของการวิจัย**

ได้องค์ความรู้ด้านผลกระทบของประชากรแฝงในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

*** ขอบเขตของการวิจัย**

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษา 4 ประเด็น ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในงานวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตด้านเนื้อหาในการให้บริการสาธารณะ
ด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองกับความมั่นคง

ขอบเขตด้านประชากรศึกษา

ประชาชนที่มีทะเบียนราษฎรในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จำนวน 16,422 คน ข้อมูลสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2555

ขอบเขตด้านสถานที่ศึกษา

เทศบาลตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ศึกษา

เดือนมีนาคม 2555-มีนาคม 2556

* วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ผลกระทบของประชากรแฝงในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ และคณะผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคภาคสนามที่หลากหลายเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล มีการกำหนดขอบเขต ประเด็นการศึกษา และวิธีการศึกษา ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มประชากร รวมทั้งหมด 410 คน จำแนกได้ดังนี้ (1) หน่วยงานภาครัฐ ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่และผู้นำชุมชน ในพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านดู่ จำนวน 35 คน (2) ประชาชนตามทะเบียนราษฎรในพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านดู่ จำนวน 375 คน

ขั้นตอนในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาทำการสุ่มเลือกประชากรตัวอย่าง ด้วยการสุ่มตัวอย่างรูปแบบเจาะจงสอดคล้องกับการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา ตามจำนวนและข้อมูลที่สามารถนำไปประกอบการวิเคราะห์ได้ โดยจะทำการแจกแบบสอบถามตามหมู่บ้านต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้ โดยการสุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีของ Krejcie & Morgan โดยประชากรในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านดู่มีทั้งหมด 16,422 คน เมื่อได้เทียบเคียงตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจึงจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 375 คน และการสัมภาษณ์ในส่วนราชการและผู้นำชุมชนในพื้นที่ จำนวน 35 คน ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่กระจายและหลากหลายมากยิ่งขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบสัมภาษณ์ ทั้งแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) และไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) รวมทั้งแบบสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Nonparticipation observation) โดยสังเกตอยู่ภายนอกกิจกรรมและชีวิตประจำวันของกลุ่มตัวอย่าง และเป็นการสังเกตการณ์ทางอ้อม (Indirect Observation) ที่ผู้วิจัยไม่ได้เฝ้าดูหรือศึกษาเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์นั้นๆ โดยตรง แต่จะดูหรือศึกษาจากที่ได้บันทึกมา และแบบสอบถาม

ภาพจาก: <http://images.voiccdn.net/contents/640/330/horizontal/62972.jpg>

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ การสร้างเครื่องมือในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาให้ดำเนินการตามขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือมีดังต่อไปนี้ (1) ศึกษารูปแบบ วิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตการณ์เพื่อเป็นแนวทางในการรวบรวมข้อมูล (2) กำหนดกรอบแนวคิดโดยนำวัตถุประสงค์ของการศึกษามาวิเคราะห์ (3) สร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตการณ์ตามกรอบแนวคิด (4) นำแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตการณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบในด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา (5) นำแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตการณ์ที่ได้รับการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม และ (6) นำแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตการณ์ที่สมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล มีการศึกษาบริบทของพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่ จำนวน 19 หมู่บ้าน และวางแผนการรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการประชาชน

ในพื้นที่ เพื่อดำเนินการจัดระบบข้อมูลและตรวจสอบองค์ความรู้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของประชากรแฝงต่อไป โดยโครงสร้างการเก็บข้อมูลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จากนั้นจึงเริ่มขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็นลำดับต่อไป สามารถสรุปได้ ดังนี้ (1) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร จากแหล่งข้อมูลหลัก คือ เทศบาลตำบลบ้านดู่ และการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามที่ต้องมี 1) การเตรียมการก่อนเก็บข้อมูล กำหนดบุคลากรช่วยเก็บข้อมูล เช่น ผู้ช่วยนักวิจัย จำนวน 3 คน และกำหนดวิธีการเก็บข้อมูล อุปกรณ์การทำงาน และระยะเวลาทำการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยได้เตรียมการก่อนเก็บข้อมูลจริงโดยจัดสรรทรัพยากรตามที่ได้วางแผนเบื้องต้น และเตรียมแบบสอบถามพร้อมทั้งอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเก็บข้อมูลให้ครบตามจำนวน 2) ดำเนินการเก็บข้อมูลตามแผนที่กำหนด และมีระยะเวลาในการเก็บข้อมูล ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2555-มีนาคม 2556 (2) การวิเคราะห์ข้อมูล อยู่ในลักษณะของการวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยการแจกแจงความถี่ของตัวแปร คำนวณค่าร้อยละ เพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นมีการสร้างตารางแจกแจงความถี่ระหว่างตัวแปรเป็นคู่ๆ เพื่ออธิบายผลกระทบต่างๆ ที่เกิดจากประชากรแฝง และมีการวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้สถิติไคสแควร์เพื่อทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้ จึงนำไปสู่การนำเสนอผลการวิจัยและสุดท้ายนำไปสู่การสรุปและเขียนรายงานฉบับสมบูรณ์ต่อไป

* สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องผลกระทบของประชากรแฝงในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านดู่ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.7 มีอายุเฉลี่ยมากกว่า 50 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 43.7 มีสถานภาพสมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 59.5 และส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 โดยระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านหรือชุมชนเขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านดู่ อยู่ในช่วง 36-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.9 การศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า/ไม่ได้เรียน คิดเป็นร้อยละ 59.5 และประกอบอาชีพค้าขาย/อาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 31.7

รายได้ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เฉลี่ย 1-5,000 บาท ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 62.9 และสถานที่ทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในเขต ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย คิดเป็นร้อยละ 76.0

2. ความคิดเห็นในผลกระทบของประชากรแฝงที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านดู่ และข้อสรุปผลการวิจัยที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ คือ ผลการศึกษาผลกระทบของประชากรแฝงที่มีต่อ สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย สามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 ผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากประชากรแฝงต่อชุมชน ระดับผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากประชากรแฝงต่อชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับผลกระทบสูงสุด คือ มีการสร้างอาชีพของคนในชุมชนอย่างหลากหลายเพื่อรองรับความต้องการของ ประชากรแฝง เช่น ร้านค้า ร้านให้บริการอินเทอร์เน็ต ร้านอาหาร ร้านเสริมสวย ร้านถ่ายเอกสาร ($\bar{X}=3.73$) รองลงมา คือ การย้ายถิ่นเข้ามาในชุมชนของประชากรแฝง มีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=3.57$) และข้อที่มีระดับผลกระทบต่ำสุด คือ ครอบครัว ท่านมีภาระหนี้สินมากขึ้นทุกปี ($\bar{X}=1.84$)

2.2 ผลกระทบด้านสังคมจากประชากรแฝงต่อชุมชน ระดับผลกระทบ ด้านสังคมจากประชากรแฝงต่อชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับผลกระทบสูงสุด คือ คนในชุมชนมีการ เปลี่ยนวิถีการดำรงชีวิตตามประชากรแฝง เช่น การใช้ชีวิตอิงกับความเจริญและ ความสะดวกสบาย มีจำนวนรถจักรยานยนต์และรถยนต์มากขึ้น ($\bar{X}=3.37$) รองลงมา คือ สภาพของชุมชนมีความแออัดและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม เป็นผลโดยตรงจากการ ย้ายถิ่นเข้ามาของประชากรแฝง เช่น มีปริมาณขยะมูลฝอยมากขึ้น มีมลพิษทางเสียง จากสถานบริการ ห้างเช่าหรือหอพักต่างๆ ($\bar{X}=3.32$) และข้อที่มีระดับผลกระทบ ต่ำที่สุด คือ ประชากรแฝงทำให้ค่านิยมของคนในชุมชนเปลี่ยนแปลงไป เช่น การแต่งกาย วัฒนธรรมพื้นเมืองดั้งเดิม ($\bar{X}=1.99$)

2.3 ผลกระทบด้านการเมืองจากประชากรแฝงต่อชุมชน ระดับผลกระทบด้านการเมืองจากประชากรแฝงต่อชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับผลกระทบสูงสุด คือ ประชากรแฝง ได้เข้ามาใช้บริการสาธารณะที่รัฐบาลได้จัดให้บริการขั้นพื้นฐานกับคนในชุมชน

เช่น โรงพยาบาลประจำตำบล สนามกีฬา และพื้นที่สาธารณะต่างๆ ($\bar{X}=3.10$) รองลงมา คือ ประชากรแฝงมีการกระทำผิดกฎหมายที่ทำให้คนในชุมชนเกิดความหวาดกลัว ($\bar{X}=2.95$) และข้อที่มีระดับผลกระทบต่ำที่สุด คือ ประชากรแฝงในชุมชนได้เข้ามามีบทบาททางการเมืองท้องถิ่นและระดับชาติ เช่น เป็นหัวหน้าคณะกรรมการเมืองหรือ เป็นแกนนำกลุ่มทางการเมืองในชุมชน ($\bar{X}=1.95$)

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากความคิดเห็นในเรื่องผลกระทบของประชากรแฝงที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

3.1 ผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากประชากรแฝงต่อการให้บริการ พบว่าในประเด็นที่ประชากรแฝงเข้ามาใช้บริการในหน่วยงานเมื่อเปรียบเทียบกับประชากรตามทะเบียนราษฎรในพื้นที่ส่วนใหญ่ของเทศบาลตำบลบ้านดู่ จะมีประชากรแฝงเข้ามาใช้บริการหรือได้ให้ความช่วยเหลือตามหน้าที่มากกว่าประชากรในทะเบียนราษฎร โดยในอดีตอาจจะให้บริการอยู่ในจำนวนที่น้อยกว่าแต่เริ่มมีจำนวนมากขึ้นเมื่อเกิดการพัฒนาในพื้นที่ มีคนย้ายเข้ามาทำการให้บริการจึงมีเพิ่มขึ้นตามลำดับแต่ยังมีบางพื้นที่ที่ประชากรในทะเบียนราษฎรมีจำนวนมากกว่า โดยเฉพาะในหมู่บ้านที่อยู่ห่างไกลจากแหล่งชุมชน โดยประชากรแฝงที่เข้ามาใช้บริการส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มนักศึกษาและกลุ่มคนทำงานในพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านดู่ ในประเด็นที่ประชากรแฝงได้ให้ประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจแก่ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่ นั้น พบว่าในเขตตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย นับได้ว่าเป็นพื้นที่ที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว สาเหตุเพราะมีส่วนราชการตั้งอยู่หลายหน่วยงาน เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย สนามบินแม่ฟ้าหลวง เป็นต้น จึงส่งผลให้เกิดการจ้างงานมาก โดยแรงงานที่เข้ามาในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นคนนอกพื้นที่ และเมื่อมีการจ้างงานมาก แรงงานจึงมากขึ้น และมีผลทำให้เกิดการประกอบกิจการค้าขายที่หลากหลายในพื้นที่ตามมา มีการลงทุนด้วยงบประมาณที่สูงหลายกิจการ และประชากรตามทะเบียนราษฎรและประชากรแฝงในพื้นที่ต่างก็หันมาประกอบอาชีพด้านการค้าขายและการให้บริการต่างๆ มากขึ้น เพื่อรองรับการเข้ามาของประชากรแฝง จึงส่งผลทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนเมืองมีระดับฐานะที่ดีขึ้น จากรายได้เสริมในแรกเริ่ม จนนำไปสู่การเปลี่ยนเป็นอาชีพหลักในท้ายที่สุด และจากการที่เศรษฐกิจดีขึ้น การค้าขายดีขึ้น รายได้จึงเพิ่มขึ้นตามลำดับ จึงกลายเป็นแรงดึงดูดที่ทำให้เกิดการย้ายถิ่นเข้ามาเพิ่มขึ้นของประชากรแฝงตามมา

ในประเด็นที่ประชากรแฝงได้สร้างภาระให้กับหน่วยงานในการจัดปัจจัยพื้นฐานเพื่อให้บริการต่อประชาชน พบว่า ประชากรแฝงสร้างภาระให้กับหน่วยงานราชการในเขตตำบลบ้านดู่อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะงานที่โรงพยาบาลบ้านดู่รับผิดชอบ มีหลักๆ อยู่ 4 ด้าน คือ งานส่งเสริมสุขภาพ งานรักษาพยาบาล งานป้องกัน และงานฟื้นฟู ซึ่งทั้ง 4 งานต้องดำเนินไปควบคู่กัน โดยงานที่เพิ่มมากขึ้นคือ งานด้านรักษาพยาบาล ทำให้งานหลักอีก 3 ด้านที่เหลือนั้นเจ้าหน้าที่จึงมีเวลาในการปฏิบัติน้อยลง ในส่วนของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองของภาครัฐได้พบว่า ประชากรแฝงส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาและคนทำงานในพื้นที่ มีการสร้างความรำคาญให้ประชาชนที่อยู่ในละแวกเดียวกันเป็นประจำ เช่น การส่งเสียงรบกวนในเวลาที่ ไม่เหมาะสม มีการทะเลาะวิวาทอยู่บ่อยครั้ง และการเดินทางในชุมชนมีอันตรายเพิ่มขึ้นจากการไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร เป็นต้น

ในส่วนที่ประชากรแฝงซึ่งเข้ามาอยู่ในพื้นที่การให้บริการของหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบได้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของชุมชนนั้น พบว่า ได้ส่งผลอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของประชาชนในชุมชน ซึ่งในอดีตคนในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ด้วยการก่อตั้งสถานที่ราชการที่สำคัญของจังหวัดเชียงรายเกิดขึ้น ประชากรแฝงย้ายถิ่นเข้ามาเป็นจำนวนมาก ประชาชนในชุมชนจึงเริ่มเปลี่ยนอาชีพไปรองรับการย้ายถิ่นเข้ามาของประชากรแฝงจำนวนมาก เช่น ค้าขาย เปิดร้านค้าของชำ เปิดสถานบันเทิงขนาดเล็ก ร้านเสริมสวย ร้านถ่ายเอกสาร เป็นต้น นอกจากเกิดการเปลี่ยนอาชีพของคนในชุมชนจำนวนมากแล้วยังมีการย้ายถิ่นเข้ามาของแรงงานต่างถิ่นเพื่อประกอบอาชีพในพื้นที่เช่นกัน ทั้งที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดเชียงรายและต่างจังหวัด รวมไปถึงคนต่างด้าว

ในประเด็นแนวโน้มทางเศรษฐกิจในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านดู่ต่อความเกี่ยวข้องกับประชากรแฝง พบว่า แนวโน้มเศรษฐกิจของเทศบาลตำบลบ้านดู่จะเติบโตขึ้น ขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ตามจำนวนของประชากรแฝงที่เพิ่มขึ้น เพราะประชากรแฝงเพิ่มขึ้น การค้าขายเพิ่มขึ้น การลงทุนต่างๆ เพิ่มขึ้น เป็นที่หมุนเวียนในตำบลบ้านดู่ เพิ่มมากขึ้น การเก็บภาษีของเทศบาลก็เพิ่มขึ้นตามมา นอกจากนี้ฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนก็อาจเปลี่ยนแปลง เพราะเมื่อรายได้เพิ่มมากขึ้น ค่าครองชีพก็จะสูงขึ้น และจะส่งผลดีต่อคนในพื้นที่ทางเศรษฐกิจตามไปด้วย ดังนั้นความเกี่ยวข้องของประชากรแฝงในทางเศรษฐกิจของพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านดู่

คือ ประชากรแฝงมากขึ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ก็อาจจะดีขึ้นเช่นกัน

3.2 ผลกระทบด้านสังคมจากประชากรแฝงต่อชุมชน พบว่า ในประเด็นของการเปลี่ยนแปลงลักษณะสังคมในช่วงที่เข้ามาประจำการหรือปฏิบัติหน้าที่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่ นั้น ประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านดู่มีความเป็นปัจเจก (ความเป็นส่วนตัว) เพิ่มขึ้น ต่างคนต่างอยู่ พึ่งพาอาศัยกันน้อยลง ส่วนหนึ่งอาจเกิดจากคนพื้นเพเดิมได้ย้ายไปอยู่ที่อื่น แล้วคนต่างพื้นที่ที่เป็นประชากรแฝงได้เข้ามาแทนที่ ทำให้คนที่อยู่ในพื้นที่เดิมไม่เกิดความคุ้นเคยกับคนกลุ่มใหม่ จึงเกิดการระแวงและระแวงตัวระหว่างกันเพิ่มมากขึ้น แต่มีเพียงหนึ่งถึงสองหมู่บ้านเท่านั้นที่อยู่รอบนอก การย้ายถิ่นเข้าไปของประชากรแฝงมีไม่มากนัก ดังนั้น ความเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ระหว่างคนดั้งเดิมกับคนกลุ่มใหม่จึงไม่มีผลต่อลักษณะพื้นที่แต่อย่างใด

ในด้านที่ประชากรแฝงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาทางสังคมในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านดู่ นั้น พบว่า ประชากรแฝงเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาสังคมที่พบเห็นได้ชัดเจน เช่น ยาเสพติด การพนัน การทะเลาะวิวาท และการตั้งกลุ่มดื่มสุรา ส่งเสียงดัง เป็นต้น และในประเด็นที่ประชาชนในพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงวิถีการดำรงชีวิตจากการที่ประชากรแฝงได้ย้ายถิ่นเข้ามา พบว่า เมื่อประชากรแฝงย้ายถิ่นเข้ามาประชากรในชุมชนมีการเปลี่ยนวิถีการดำรงชีวิตไปบางด้าน เพราะในอดีตประชาชนจะอยู่เป็นพี่น้องกัน บ้านเรือนอยู่เป็นกลุ่มไปไหนมาไหนได้หมด แต่มีผู้คนมาอยู่เยอะขึ้นทำให้ประชาชนต้องทำรั้วบ้านเพื่อป้องกันภัยเบื้องต้น และระวังภัยต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นรอบตัว เพราะนับแต่ประชากรแฝงย้ายถิ่นเข้ามาอยู่เพิ่มมากขึ้น เกิดการลักขโมย การทะเลาะวิวาท การฉกชิงวิ่งราวมากขึ้นตามมา แต่ในบางพื้นที่ประชาชนยังสามารถดำรงชีวิตแบบดั้งเดิมได้ เพราะจำนวนประชากรแฝงในชุมชนยังมีไม่มากนัก

ในส่วนของความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมในชุมชนเป็นผลโดยตรงจากการย้ายถิ่นเข้ามาที่เพิ่มมากขึ้นของประชากรแฝง พบว่า เป็นผลโดยตรง เพราะคนที่เพิ่มขึ้นในตำบลบ้านดู่ ทำให้สิ่งแวดล้อมในชุมชนเปลี่ยนไป เช่น มลพิษทางเสียง มลพิษทางอากาศ มลพิษทางน้ำ ที่เริ่มสร้างปัญหาต่อชุมชน นอกจากนี้ยังมีปัญหาสภาพถนนมีเสื่อมโทรมและส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุเป็นประจำ เป็นต้น และในประเด็นที่ประชากรแฝงได้ทำให้ค่านิยมของคนในชุมชนเปลี่ยนแปลง นั้น พบว่า การเข้ามาของประชากรแฝงได้ทำให้มีผลบางอย่างต่อค่านิยมของคนในชุมชน เช่น ต้องใช้ชีวิตเร่งรีบ

มากขึ้นกว่าเดิม และในบางชุมชนพบว่าการดำรงชีวิตของชาวบ้านในชุมชนมีการพบปะกันน้อยลงเพราะถูกแทรกแซงด้วยประชากรแฝงในพื้นที่ แต่ก่อนเคยอยู่กันเพียงแค่นคนในหมู่บ้านปรึกษาหารือกันได้ แต่ปัจจุบันวิถีชีวิตต่างๆ ได้เปลี่ยนแปลงไปมาก มีความเป็นปัจเจก (ความเป็นส่วนตัว) เพิ่มขึ้น อาศัยพึ่งพากันน้อยลง เป็นต้น แต่ในบางพื้นที่ยังคงสามารถรักษาวัฒนธรรมของชุมชนได้เช่นเดิม เนื่องจากได้รับผลกระทบของการย้ายถิ่นเข้ามาของประชากรแฝงน้อย จึงไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงมากนัก

3.3 ผลกระทบด้านการเมืองจากประชากรแฝงต่อชุมชน พบว่า ในประเด็นประชากรแฝงได้เข้ามามีอิทธิพลและบทบาททางการเมืองท้องถิ่นและระดับชาติ ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านดู่ นั้น ประชากรแฝงไม่มีอิทธิพลหรือมีบทบาททางการเมืองในเขตพื้นที่ เพราะคนที่มีอิทธิพลหรือมีบทบาททางการเมืองในท้องถิ่นส่วนใหญ่จะเป็นคนในชุมชนที่มีสิทธิในทางการเมือง ส่วนในระดับชาติก็ไม่พบว่า ประชากรแฝงในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่จะมีบทบาทแต่อย่างใด เพราะคนที่ย้ายเข้ามาต่างมีวัตถุประสงค์เดียวกัน คือ ภารกิจส่วนตัวทางด้านการเรียน การทำงานและการประกอบอาชีพ จึงไม่มีเวลาสนใจหรือเข้าไปยุ่งในเรื่องการเมือง และในส่วนที่ประชากรแฝงได้ย้ายครอบครัวจากภูมิลำเนาเดิม เข้ามาตั้งรกรากในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านดู่ พบว่า มีประชากรแฝงในบางชุมชนที่ย้ายเข้ามาแล้วตั้งครอบครัวในภูมิลำเนาเดิมตามมาด้วย แต่ส่วนใหญ่คนกลุ่มนี้จะมาเพื่อประกอบอาชีพเท่านั้น จำนวนประชากรแฝงส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษาและคนที่ทำงานในพื้นที่ จึงไม่มีการย้ายครอบครัวตามมา

ในประเด็นผลกระทบต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่ต่อการย้ายถิ่นเข้าของประชากรแฝงในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่ พบว่า มีผลกระทบทางด้านการให้บริการที่มีปริมาณมากขึ้นทำให้ภาระงานเพิ่มขึ้นตามมาด้วย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่องานอื่นๆ เช่น ในโรงพยาบาลประจำตำบลบ้านดู่ งานหลักมีมากขึ้น ส่งผลให้งานอื่นถูกละเลยไป อาทิ งานเยี่ยมบ้าน งานป้องกันโรค ที่ทำไม่ได้เต็มที่ เพราะต้องให้บริการรักษาพยาบาลเป็นหลัก นอกจากนี้ ในส่วนของชุมชนที่ผู้นำยังได้รับผลกระทบจากการย้ายถิ่นเข้าของประชากรแฝงที่กระทบต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่ในหลายๆ เรื่อง เช่น การเกิดปัญหาเกี่ยวกับเอกสารต่างๆ คือ เมื่อประชากรแฝงเข้ามาอาศัยอยู่ เกิดปัญหาหนี้สินต่างๆ เมื่อมีเอกสารมาถึงกลับหาผู้ที่มาอาศัยอยู่ซึ่งคือประชากรแฝงไม่พบ เนื่องจากประชากรแฝงเหล่านั้นต่างย้ายถิ่นไปอาศัยอยู่ที่อื่นๆ

แต่ยังมีบางส่วนที่ไม่มีผลกระทบมากนักเพราะปฏิบัติเป็นไปตามกฎระเบียบภายในชุมชน จึงไม่ให้บริการ เพราะจะให้บริการเฉพาะประชาชนในชุมชนเท่านั้น เนื่องจากทำเป็นข้อตกลงภายในชุมชน

* อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาผลกระทบของประชากรแฝงในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านดู่พบว่า ผลกระทบของประชากรแฝงที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยภาพรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านมีผลการศึกษาดังนี้

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากประชากรแฝงต่อชุมชน มีการสร้างอาชีพของคนในชุมชนอย่างหลากหลายเพื่อรองรับความต้องการของประชากรแฝง เช่น ร้านค้า ร้านให้บริการอินเทอร์เน็ต ร้านอาหาร ร้านเสริมสวย ร้านถ่ายเอกสาร อยู่ในระดับมาก ดังที่ เยาวลักษณ์ โชคถาวร (2543: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะของประชากรแฝงที่เข้ามาทำกิจกรรมในพื้นที่เขตเมืองชั้นใน เขตต่อเมือง และเขตชานเมืองของกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมประชากรแฝงส่วนใหญ่ของทั้ง 3 เขต มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศและประกอบอาชีพรับจ้าง หน่วยงานเอกชนหรือค้าขายมากที่สุด และ นกมล ศุภสวัสดิ์กุล (2548: บทคัดย่อ) ที่พบว่าภาพรวมตลาดแรงงานทั้งประเทศ ในแต่ละภาคเศรษฐกิจจะได้รับผลกระทบแตกต่างกัน และเกิดการย้ายถิ่นจากผลทางด้านภาคการค้าและการเงินอยู่มาก โดยสอดคล้องกับในเขตตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย นับได้ว่าเป็นพื้นที่ที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว สาเหตุเพราะมีส่วนราชการตั้งอยู่หลายหน่วยงาน เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย สนามบินแม่ฟ้าหลวง เป็นต้น จึงส่งผลให้เกิดการจ้างงานมาก โดยแรงงานที่เข้ามาในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นคนนอกพื้นที่ และเมื่อมีการจ้างงานมาก แรงงานจึงมากขึ้น และมีผลทำให้เกิดการประกอบกิจการค้าขายที่หลากหลายในพื้นที่ตามมา มีการลงทุนด้วยงบประมาณที่สูงหลายกิจการ และประชากรตามทะเบียนราษฎรและประชากรแฝงในพื้นที่ต่างก็หันมาประกอบอาชีพด้านการค้าขายและการให้บริการต่างๆ มากขึ้น เพื่อรองรับการเข้ามาของประชากรแฝง จึงส่งผลทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนเมืองมีระดับฐานที่ดีขึ้น จากรายได้เสริมในแรกเริ่ม จนนำไปสู่การเปลี่ยนเป็นอาชีพหลักในท้ายที่สุด และจากการที่เศรษฐกิจดีขึ้น การค้าขายดีขึ้น รายได้จึงเพิ่มขึ้นตามลำดับ จึงกลายเป็นแรงดึงดูด

ที่ทำให้เกิดการย้ายถิ่นเข้ามามากขึ้นของประชากรแฝงตามมา

ผลกระทบด้านสังคมจากประชากรแฝงต่อชุมชน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านดู่ พบว่า คนในชุมชนมีการเปลี่ยนวิถีการดำรงชีวิตตามประชากรแฝง เช่น การใช้ชีวิตอิงกับความเจริญและความสะดวกสบาย มีจำนวนรถจักรยานยนต์และรถยนต์มากขึ้น ซึ่งผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง โดยการเข้ามาของประชากรแฝงได้ทำให้มีผลบางอย่างต่อค่านิยมของคนในชุมชน เช่น ต้องใช้ชีวิตเร่งรีบมากขึ้นกว่าเดิม และในบางชุมชนพบว่า การดำรงชีวิตของชาวบ้านในชุมชนมีการพบปะกันน้อยลง เพราะถูกแทรกแซงด้วยประชากรแฝงในพื้นที่ แต่ก่อนเคยอยู่กันเพียงแค่นักในหมู่บ้านปรีชาหารือกันได้ แต่ปัจจุบันวิถีชีวิตต่างๆ ได้เปลี่ยนแปลงไปมาก มีความเป็นปัจเจก (ความเป็นส่วนตัว) เพิ่มขึ้น อาศัยพึ่งพากันน้อยลง เป็นต้น แต่ในบางพื้นที่ยังคงสามารถรักษาค่านิยมของชุมชนได้เช่นเดิม เนื่องจากได้รับผลกระทบของการย้ายถิ่นเข้ามาของประชากรแฝงน้อย จึงไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงมากนัก สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2553: รายงานการศึกษา) ได้ศึกษาเบื้องต้นด้านประชากรแฝงในพื้นที่จังหวัดระยอง โดยมีผลการศึกษาประชากรแฝงในจังหวัดระยองในปี 2553 และการประมาณการถึงปี 2560 ที่ผ่านมา พบว่า มีประเด็นสำคัญ ดังนี้ (1) ประชาชนที่ย้ายเข้าไปทำงานในพื้นที่จังหวัดระยองที่เป็นคนไทย ส่วนใหญ่ไม่ได้ย้ายทะเบียนบ้านไปอยู่ในทะเบียนราษฎร์ แม้ว่าการย้ายชื่อในทะเบียนราษฎร์สามารถดำเนินการได้โดยสะดวกและรวดเร็ว และกฎหมายกำหนดให้แจ้งย้ายที่อยู่ภายใน 15 วัน ซึ่งอาจเนื่องมาจากไม่มีสิ่งจูงใจที่จะต้องย้ายชื่อในทะเบียนราษฎร์ตามที่อยู่จริงและบอกกำหนดโทษที่ไม่รุนแรงนัก (2) การจัดการศึกษา สาธารณสุข การจัดการขยะมูลฝอยและกากของเสีย การประปา เริ่มที่จะเป็นปัญหากับส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการ ซึ่งต้องวางแผนในการดำเนินการแก้ไขต่อไป ทั้งนี้มีเรื่องการจัดจ่ายไฟฟ้าเท่านั้นที่มีความเพียงพอกับจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าในปัจจุบันและยังสามารถรองรับได้ในระยะ 10 ปีข้างหน้า (3) ระบบการจัดสรรภาษีและงบประมาณ โดยใช้จำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร์ อาจไม่เหมาะสมกับจังหวัดที่เป็นฐานเศรษฐกิจขนาดใหญ่ของประเทศ และ (4) ยังไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องประชากรแฝงโดยตรง

ผลกระทบด้านการเมืองและความมั่นคงจากประชากรแฝงต่อชุมชน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านดู่ พบว่า ประชากรแฝงได้เข้ามาใช้บริการสาธารณะที่รัฐบาลได้จัดให้บริการขั้นพื้นฐานกับคนในชุมชน เช่น โรงพยาบาลประจำตำบล สนามกีฬา

และพื้นที่สาธารณะต่างๆ มีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ไพรยา อาสิงสมานนท์ (2554: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาพบว่า การย้ายถิ่นของแรงงานในประเทศ กำลังพัฒนายังให้ความสำคัญกับค่านิยมทางสังคมและญาติพี่น้องซึ่งเป็นอิทธิพลต่อการย้ายถิ่น เช่นเดียวกับในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านดู่ ในส่วนของชุมชนที่ผู้น่ายังได้รับผลกระทบจากการย้ายถิ่นเข้ามาของประชากรแฝงที่กระทบต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่ในหลายๆ เรื่อง เช่น การเกิดปัญหาเกี่ยวกับเอกสารต่างๆ คือ เมื่อประชากรแฝงเข้ามาอาศัยอยู่ เกิดปัญหานี้สินต่างๆ เมื่อมีเอกสารมาถึงกลับหาผู้ที่มาอาศัยอยู่ซึ่งคือประชากรแฝงไม่พบ เนื่องจากประชากรแฝงเหล่านั้นต่างย้ายถิ่นไปอาศัยยังที่อื่นๆ แต่ยังมีบางส่วนที่ไม่มีผลกระทบมากนักเพราะปฏิบัติเป็นไปตามกฎระเบียบภายในชุมชน จึงไม่ให้บริการเพราะจะให้บริการเฉพาะประชาชนในชุมชนเท่านั้น เนื่องจากทำเป็นข้อตกลงภายในชุมชน

*** ข้อเสนอแนะ**

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

องค์กรภาครัฐ องค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันทางการศึกษาที่มีนโยบายในการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับสร้างผลกระทบให้เกิดขึ้นกับชุมชนและท้องถิ่นใกล้เคียง โดยควรนำไปเป็นแนวทางในการศึกษา โดยเฉพาะการได้มาซึ่งองค์ความรู้ด้านการศึกษาถึงผลกระทบที่จะทำให้เกิดแนวทางการป้องกันมิให้เกิดปัญหาแวดล้อมตามมาในรูปแบบต่างๆ ที่จะป็นปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการเฝ้าระวังทางสังคมได้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการศึกษาวิจัยกระบวนการจัดการเพื่อรวบรวมวิธีการ ขั้นตอนกระบวนการป้องกันและหาแนวทางแก้ไขอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างให้เกิดองค์ความรู้ที่หลากหลาย และสามารถเปรียบเทียบกับบริบททางพื้นที่ในชุมชนอื่นๆ พร้อมทั้งเพื่อเป็นแนวทางให้ชุมชนอื่นศึกษาต่อไป อันจะนำมาสู่การเสริมสร้างสังคมที่เข้มแข็งมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ นำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติได้อย่างแท้จริง

- โกวิทย์ พวงงาม. (2548). การปกครองท้องถิ่นไทย: หลักการและมิติใหม่ในอนาคต. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- ธนศวร์ เจริญเมือง. (2539). เทศบาลในยุคโลกาภิวัตน์. เชียงใหม่: โครงการศึกษา การปกครองท้องถิ่น คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไพบรียา อาสิงสมานันท์. (2554). ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่ส่งผลต่อการย้ายถิ่น ของแรงงานจากชนบทสู่เมือง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพัฒนาแรงงานและสวัสดิการ มหาบัณฑิต, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นภดล ศุภสวัสดิ์. (2548). ผลกระทบจากวิกฤติทางเศรษฐกิจต่อการย้ายถิ่น. วิทยานิพนธ์ ปริญญาเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เยาวลักษณ์ โชตถาวร. (2543). ประชากรแฝงในพื้นที่เขตเมืองชั้นใน เขตต่อเมือง และ เขตชานเมืองกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตร์ มหาบัณฑิต, คณะอักษรศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2553). รายงานการศึกษา เบื้องต้นประชากรแฝงในพื้นที่จังหวัดระยอง. นนทบุรี: ศูนย์การพิมพ์เพชรรุ่ง.